

นิทรรศการศิลปกรรมเชิดชูเกียรติ ศิลปินแห่งชาติ

พิชัย นีรันต์

PICHAIR NIRAND
NATIONAL ARTIST

Rama IX Art Museum Foundation

จิตตสังขาร

CITTA SANKHARA

Rama IX Art Museum Foundation

RECEIVED
JULY 10 1993
LIBRARY OF THE
RAMA IX ART MUSEUM FOUNDATION

Rama IX Art Museum Foundation

จิตตสังขาร

CITTA SANKHARA

นิทรรศการศิลปกรรมเชิดชูเกียรติ ศิลปินแห่งชาติ พิชัย นีรันดร์

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพฯ

วันที่ 18 กุมภาพันธ์ - 30 มีนาคม 2554

ณ หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ 8 - 31 กรกฎาคม 2554

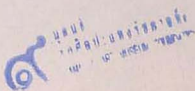
Art Exhibition to pay tribute to Pichai Nirand, a national artist

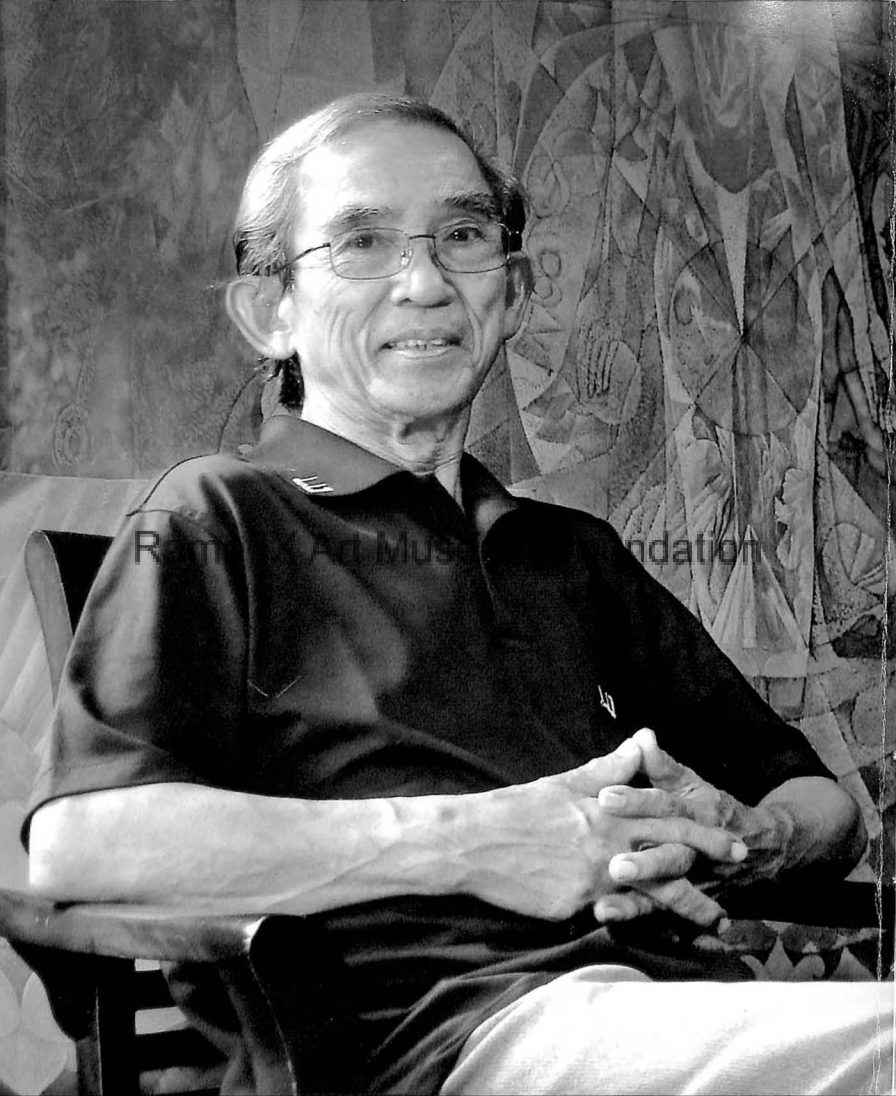
at the National Art Gallery, Chao-Fa Road, Bangkok

during February 18th - March 30th, 2011

at Chiang Mai University's Cultural Center, Chiang Mai

during 8 - 31 July 2011

Ramsey Art Museum Foundation

ศิลปะเป็นผลงานสร้างสรรค์ด้วยสติปัญญา ความสามารถของมนุษยชาติ
ที่มีอารยธรรม แสดงออกให้เห็นความมีค่าแห่งรู้ เชื่อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียม
ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงาม จะปรากฏบันทึกไว้ในรูปแบบของผลงานศิลปกรรม
ทุกสาขา เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม นาฏศิลป์
ดุริยางคศิลป์ เป็นต้น ผลงานของแต่ละยุคสมัยจะมีความแตกต่างกันไป
ตามสภาวะความเป็นอยู่ เหตุการณ์ของประเทศชาติ ความเจริญรุ่งเรือง
หรือตกต่ำของสังคมในชนชาตินั้นๆ

ชนชาติไทยเป็นชนชาติที่รักสงบ มีศาสนาประจำชาติ อีกทั้งยอมรับนับถือศาสนาต่างๆ
ซึ่งทุกศาสนาต่างมุ่งหวังสร้างเสริมให้มวลมนุษยชาติ มีคุณธรรม สร้างแต่กรรมดี
สร้างความรักและสันติสุขให้เกิดขึ้นในโลก

ศิลปะแนวพุทธศิลป์ จึงเป็นผลงานที่แสดงออกถึงปรัชญาขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ขอแสดงออกให้มวลมนุษยชาติ
ที่จะสร้างความสงบร่มเย็น และสันติสุข สู่มวลมนุษยชาติทั้งหลายนั่นเอง

พิชัย นริณดี / 2547

จู๊ดจัม

ร่างวีรเกียรติ์นิมิตอันดับ ๑ เหรียญทองแดง ประภาหิจิตรกรรม
งานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๐๓

ท้าวเรือซีเมนส์

ร่างวีรเกียรติ์นิมิตอันดับ ๒ เหรียญเงิน ประภาหิจิตรกรรม
งานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

มนัษและพระคัมภีร์

ร่างวีรเกียรติ์นิมิตอันดับ ๑ เหรียญทอง ประภาหิจิตรกรรม
งานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๐๖

พิชัย นรินท์

พ.ศ. ๒๕๐๔

Art Museum Foundation

Roma IX Art Museum Foundation

“...เราเชื่อว่าศิลปินหนุ่มผู้ไม่มีคุณสมบัติ
ซึ่งทำได้น่าออกมาใช้แล้ว ก็อาจทำงานศิลปะได้ดียิ่ง”

Giuseppe Penone

ชวน หลีกภัย
CHUAN LEEKPAI

พรรคประชาธิปัตย์
DEMOCRAT PARTY

คำนิยม

นอกเหนือจากผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นที่ยกย่องชื่นชมในวงการศิลปะแล้ว
ใคร่ได้รู้จักตัวตนจริงๆ ของท่านอาจารย์พิชัย ก็มีความรู้สึกไม่แตกต่างไปจากการ
ได้รู้จักผลงานของท่าน

ในฐานะที่ผมเป็นศิษย์เก่ารุ่นน้องจากโรงเรียนศิลปศึกษา เตรียมมหาวิทยาลัยศิลปากร
ด้วยกัน ผมมีความชื่นชมผลงานและภาวภูมิใจอาจารย์พิชัย นีรันดร์ ศิลปินแห่งชาติตลอดมา.

Rama IX Art Museum Foundation

(นายชวน หลีกภัย)

สารจากอธิบดีกรมศิลปากร

กรมศิลปากร โดย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ได้จัดโครงการนิทรรศการพิเศษ เชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโสเป็นประจำทุกปี เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนศิลปินอาวุโสผู้สร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะอันทรงคุณค่าของแผ่นดินให้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน โดยในปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ นี้ กรมศิลปากรได้เชิญ นายพิชัย นริพด์ ผู้ได้รับการยกย่องจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (จิตรกรรม) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ ให้จัดแสดงนิทรรศการเรื่อง **"จิตตสังขาร"**

นายพิชัย นริพด์ นับเป็นศิลปินที่มีมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลายาวนานกว่า ๔๐ ปี ผลงานส่วนใหญ่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากปรัชญาทางพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องสังขารของชีวิต ตลอดชีวิตของศิลปินได้สร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่ามากมาย มีการจัดแสดงผลงานศิลปกรรมทั้งในและต่างประเทศจนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และยังเคยร่วมสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมเพื่อสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์จักรี หลายครั้ง

Rama IX Art Museum Foundation

พิพิธภัณฑ์รามายักษ์ ได้เป็นเกียรติและ privilege ในการจัดนิทรรศการพิเศษครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการจัดนิทรรศการเทิดพระเกียรติในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี

พุทธศักราช ๒๕๔๘ เป็นผู้ออกแบบหุ่นจำลอง ช้างเผือก สิงเผือก และกาเผือก ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติช้างต้น เพื่อร่วมฉลองวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา

พุทธศักราช ๒๕๔๘ ได้รับเชิญเป็นศิลปิน ๑ ใน ๘ ท่าน ที่ร่วมเขียนภาพประกอบหนังสือ "พระมหาราช" พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

นอกจากนี้ นายพิชัย นริพด์ ยังเป็นอาจารย์และวิทยากรเผยแพร่ความรู้ทางด้านศิลปะให้กับนักเรียน นักศึกษา ของสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไป อันก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการศิลปะของไทย นับเป็นแบบอย่างของศิลปินผู้ยึดมั่นให้กับงานศิลปะอย่างแท้จริง

กรมศิลปากร มีความยินดีและภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานอันทรงคุณค่าของนายพิชัย นริพด์ แก่สาธารณชน กรมศิลปากรใคร่ขอถือโอกาสนี้ขอบุญทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการและขออำนวยการให้ นิทรรศการครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

ณ ลีขนิษฐ

(นางโสมสุตา ลีขนิษฐ)

อธิบดีกรมศิลปากร

สารจากอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

นายพิชัย นริณด์ เป็นศิลปินคนสำคัญด้านจิตรกรรมร่วมสมัยของวงการศิลปกรรมไทย มีความมุ่งมั่นและมั่นคงในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๕๐ ปี ได้จัดแสดงผลงานศิลปกรรมทั้งในและต่างประเทศจนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ในช่วงที่จัดกิจกรรมด้านศิลปะนั้น ได้เผยแพร่ความรู้ทางด้านศิลปะในสื่อต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ และโทรทัศน์ แก่สาธารณชนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศิลปะร่วมสมัยของไทย

นายพิชัย นริณด์ เป็นศิลปินที่พัฒนางานศิลปะของตนเองมาโดยตลอด ด้วยปรัชญาอันแน่วแน่ และศรัทธาในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับแรงบันดาลใจจากการศึกษาธรรมชาติ เพื่อดันหาความงามและความสัมพันธ์ แล้วนำเสนอสาระของความจริงที่ตนเองรู้สึก จากนั้นได้พัฒนาคลี่คลายไปสู่แนวความคิดที่เป็นจินตนาการส่วนตัวมากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับพุทธปรัชญาคำสอนของพระพุทธองค์ รังสรรค์ผลงานด้วยความรักและศรัทธาในพระพุทธศาสนาโดยใช้เทคนิควิธีการทางจิตรกรรมที่มีทักษะฝีมือ มีคุณภาพในการสร้างสรรค์อันประณีตงดงาม แสดงให้เห็นพุทธปัญญาที่มีอยู่ในตัวเองอย่างชัดเจน ผลงานเคยได้รับรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง จากการแสดงผลงานศิลปะแห่งชาติหลายครั้ง และเป็นศิลปินที่ใช้นามแฝงว่า "พระพรหมกัณฐะ" พระพรหมกัณฐะในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นอกจากนี้ นายพิชัย นริณด์ ได้ทำคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติมาตั้งแต่สมัยที่รับราชการที่กรมศิลปากร เป็นอาจารย์สอนศิลปะโดยสั่งสอนลูกศิษย์ และค้นคว้าสร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนาความคิดของตัวเอง และสร้างสรรค์ผลงานให้กับหน่วยงานราชการหลายแห่ง เป็นกรรมการพิจารณาตัดสินผลงานศิลปกรรมระดับชาติหลายครั้ง รวมถึงการเป็นวิทยากรและที่ปรึกษาในด้านศิลปะมาตลอด ทั้งยังได้จัดบ้านพักและห้องปฏิบัติงานส่วนตัวให้เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่สาธารณชนที่สนใจโดยทั่วไป ได้เข้าชมแลกเปลี่ยนความรู้อีกด้วย นับเป็นผู้สรรค์สร้างงานศิลปะและทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคมตั้งแต่อดีตอย่างต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการแสดงผลงานนิทรรศการเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ อาจารย์พิชัย นริณด์ ครั้งที่ ด้วยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานอันทรงคุณค่าของศิลปินจะมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาศิลปะสมัยใหม่ในประเทศไทย รวมทั้งเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนชาวไทยได้มีความรู้ความเข้าใจในศิลปะมากยิ่งขึ้น

ศาสตราจารย์ยอกินน์ นิโปณพันธ์
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม